

עמת (ירושלים) 787-09-24 - מדינת ישראל נ' פאדי אבו חרוב 2. מוחמד עמורי ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 787-09-24 מדינת ישראל נ' אבו חרוב

לפני כב' השופט אילן סלע

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי), ע"י
נגד

1. פאדי אבו חרוב 2. מוחמד עמורי ע"י ב"כ עו"ד
מוטי עופרי

החלטה

בפני ערר על החלטה בבקשה להשבת תפוס, בה"ת 31314-08-24, בבית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ביאלין אלעזר) מיום 28.08.24.

1. ברקע לבקשה, כתב אישום שהוגש כנגד אחיו של מבקש 2, איהב עמורי (להלן: "איהב") ושניים אחרים המייחס להם שמונה אישומים בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל של תושבים זרים שלא כדין לפי סעיף 12א(ג) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 יחד עם סעיף 29(א) לחוק, סיוע לכניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) ו-12(4) לחוק הכניסה לישראל יחד עם סעיף 31 לחוק, הסעת שלושה תושבים זרים או יותר לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל יחד עם סעיף 29(א) לחוק, ועבירות ניסיון לשתי העבירות האחרונות שפורטו. כמו כן יוחסה להם עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 בצירוף סעיף 29(א) לחוק.

2. בתמצית נטען, כי העוררים פעלו בצוותא להכנסת תושבים זרים אשר אין בידם אישור כניסה לישראל או היתר לשהייה בה כדין, משטחי יהודה ושומרון לישראל. לצורך מימוש תכניתם העבריינית נהג איהב, אחיו של מבקש 2, ליצור קשר עם האחרים ולקבוע איתם שיגיעו לאסוף את התושבים הזרים מנקודות הציון שמסר להם. ואלו פיזרו אותם בנקודות שונות בישראל.

3. במהלך מעצרו של איהב ושני האחרים, נתפסו שלושה כלי רכב (שני מיניבוסים ואוטובוס) אשר על פי הנתען שימשו לביצוע העבירות המיוחסות לשלושה. אחד המיניבוסים מסוג מרצדס ל.ז. 54075401 (להלן: "הרכב"), הוא מושא ערר זה. בדין שנערך ביום 8.08.24 במ"ת 51382-07-24 הושתה מכירת הרכבים ובכללם הרכב מושא הערר, על מנת לאפשר למשיבים להגיש בקשה מסודרת להשבת תפוס.

4. ביום 28.08.24 ניתנה ההחלטה מושא הערר. בהחלטה מנומקת קבע בית משפט קמא כי למבקש 1 אין זכויות ברכב, בעוד שלמבקש 2 זכות קניינית ברכב אך לא זכות מלאה. לאור העובדה כי קיימות ראיות לכאורה לעבירות הנתענות שבוצעו באמצעות הרכב, נדחתה הבקשה להשבת הרכב. נקבע, כי הרכב נתפס כדין לצורך חילוטו ככול שאיהב יורשע בדין. עם זאת, אישר בית המשפט חלופת תפיסה בתנאים, אשר ישמרו את ערכו ואת היכולת לחלט את חלופת התפיסה ככול וכך יוחלט. נקבע כי הרכב ישוחרר בכפוף להפקדה בשווי 30% ממחיר מחירון הרכב ונקבעו הגבלות שונות המתייחסות לרכב ולסחירות בו.

5. העוררת טענה כי גם למבקש 2 אין כל זכות ברכב, לאחר שהוא הודה בחקירתו כי הרכב נקנה לשימוש איהב. כך גם, מבקש 2 ציין כי אינו יודע עם הרכב עבר מבחן רישוי והוא אינו יודע דבר אודות השימוש ברכב. נטען כי מבקש 2 ציין כי איהב הוא זה העושה שימוש ברכב והשכר שייך לחברה משפחתית שאיהב שותף בה. איהב גם נושא בכל הוצאות הרכב. משכך, נטען, איהב הוא הבעלים האמיתי של הרכב הגם שהוא נרכש מכספי החברה המשפחתית. לדברי העוררת, העובדה כי קיימת שותפות בין אנשים בניהול חברה המחזיקה בנכסים, אינה מונעת את חילוטו של נכס הנתפס אצל אחד השותפים בחברה שהנכס משמש אותו באופן עצמאי ולביצוע עבירות. בנוסף נטען, כי תנאי השחרור שנקבעו אינם מספיקים ויש לקבוע העמדת פוליסת ביטוח מקיף אשר תחודש מדי שנה לטובת המדינה כמוטב, להבטחת השווי שיוחזר למדינה במקרה והרכב ייגנב.

המשיבים תמכו יתדותיהם בהחלטת בית משפט קמא.

דין הערר להידחות.

6. סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 קובע כי בית המשפט רשאי, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט חפץ שנתפס בהתאם להוראות סעיפים 32 ו-33 לפקודה לפי סעיף 32, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא **בעל החפץ**. בסעיף 40 לאותה פקודה נקבע כי מקום בו אדם שאיננו שותף לעבירה טוען **לבעלות על החפץ שחולט או לזכות בו**, הוא רשאי לבקש מאת בית המשפט שציווה על החילוט לבטל את הצו (הוראות דומות נקבעו בסעיף 36ג' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973; ובסעיף 21(ד) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). הטעם לכך פשוט. זכות החילוט קיימת רק כלפי הנאשם ביחס לרכושו של הנאשם. היא אינה קיימת כלפי רכוש שאינו שייך לנאשם (למעט מקרים

חריגים, שהעניין שלפני אינו נמנה עליהם). על כן, ככל שמוכרע לפי הדין האזרחי, כי לצד ג' זכות בעלות בתפוס, או למצער חלק מהזכויות בו, אין למשיבה זכות לחלט את הרכב, וככל שמדובר בזכויות חלקיות, את אותן זכויות. נטל הוכחת "זכויות" צד ג' בחפץ - לרבות הבעלות עליו, הוא לפי כללי המשפט האזרחי, שכן מדובר בבקשה שקשורה בעיקרה לזכויות הקניין של בעל החפץ (ראו: בש"פ 5105/20 שמעון נ' מדינת ישראל (25.05.21); ע"פ 426/87 שוקרי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 732 (1988)).

7. בית משפט קמא בהחלטתו המפורטת סקר את הראיות השונות המתייחסות לשאלת הבעלות ברכב. מהראיות נלמד כי הרכב נרכש עבור העסק המשפחתי של משפחת עמורי, כשמשיב 2 נשא בתשלום התמורה. בית המשפט דחה את הטענה כי הזכויות שייכות רק למשיב 2. איני רואה הצדקה להתערב בקביעות אלו של בית המשפט, העולות מהראיות שקיימות ושצורפו לערר. הדבר גם מקבל חיזוק מהמסמכים שהוגשו על ידי רואה החשבון של החברה המשפחתית, סמעאן גמאל, אשר אישר כי משיב 2 הוא הבעלים של העסק בניגוד לאיהב שאינו בעלים ולא שותף.

8. בדיון, הוסיפה העוררת כי סעיף 12א(א)(2) לחוק הכניסה לישראל קובע כי כאשר נתפס רכב שהכניס לישראל תושב זר השהה שלא כדין בישראל, לא יורה בית המשפט על החזרת הרכב לפי סעיף 34 שבה, לפני תום ההליכים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו. זאת כדי להבטיח את אפשרות חילוט הרכב במקרה של הרשעה בעבירה. ואולם לא זו בלבד שטענה זו לא נידונה במסגרת הדיון בבית משפט קמא, אלא שהעוררת היא זו שביקשה שלא להמשיך בתפיסת הרכב כי אם למוכרו, ובית משפט קמא קבע כי בשים לב לכך שאין מדובר ברכב שהוא רק בבעלות איהב, ובשים לב להלכות הנוגעות לבחינת חלופות תפיסה (בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.03.06); בש"פ 7992/22 עדנאן נורי נ' מדינת ישראל (1.03.23)), יש להשיב את הרכב בכפוף לתנאים שקבע, תנאים שיש בהם רק כדי להיטיב את מצבה של העוררת. שכן, לצד ההפקדה של 30% משווי הרכב, גם נקבעו הגבלות המונעות ביצוע דיספוזיציה ברכב, להבטחת אפשרות תפיסת הרכב וחילוטו במקרה שיקבע בסוף ההליך שכך יש לעשות. בכך ניתן למצוא גם את הנימוקים הנדרשים בהתאם לחוק האמור. התפיסה הזמנית נועדה לשרת את אפשרות החילוט בתום ההליך (ראו: ע"פ 1428/08 המנהל המיוחד של חברת דור עדן חן בע"מ (בפירוק) נ' מדינת ישראל (25.03.09); ע"א 6180/20 ד"ר משה ויינברג ושות' נ' מדינת ישראל (13.06.21)). ובמקרה זה, הדרך שקבע בית משפט קמא משרתת כראוי את אפשרות החילוט.

9. לצד זאת, יש מקום להוסיף את התנאי שצוין בערר לפיו יחויב מי שהרכב ישוחרר אליו, לבטח את הרכב בביטוח מקיף מדי שנה, כשעל הביטוח יירשם שיעבוד לטבת העוררת. בנוסף יש לקבוע כי ככל שהתנאי האמור לא יבוצע, תוכל העוררת לשוב ולתפוס את הרכב.

בכפוף לתוספת התנאי האמור, הערר נדחה.

ניתנה היום, ב' אלול תשפ"ד, 05 ספטמבר 2024,
בהעדר הצדדים.